

Kansallinen luokitus auttaa tunnistamaan suuren riskin lääkkeitä

Teksti: Elsi Similä

TtM, farmaseutti, AmO, projektipäällikkö, Fimea

Kansallinen riskilääkeluokitus listaa suuren riskin lääkkeitä, joiden käyttöön tulee kiinnittää erityistä huomiota sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristöissä. Luokitus tukee lääkehoitoja koskevaa kliinistä päätöksentekoa sekä lääkehoitojen suunnittelua ja toteuttamista lääkehoitoprosessin eri vaiheissa.

Kansallinen riskilääkeluokitus on geneerinen luokitus ja se nostaa esille vain osan keskeisimmistä suuren riskin lääkkeistä. Jokaisen organisaation ja yksikön tulee kuitenkin määrittellä oman toimintansa kannalta keskeiset riskilääkkeet.

- Tässä vaiheessa luokitus rakennetaan palvelemaan laajasti eri sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristöjä. Jatkossa luokitukselta on mahdollista laatia esimerkiksi eri toimintaympäristö- ja potilasryhmäkohtaisia versioita, selvittää projektipäällikkö **Elsi Similä** Fimeasta.

Luokituksen tietosisältö laaditaan Delfoi-tutkimusmenetelmällä

Tutkimuksen kyselyissä haetaan yksimielisyyttä kansalliseen riskilääkeluokitukseen kuuluvista lääkkeistä ja lääkeryhmistä sekä lääkkeiden keskeisiä riskejä ja niiden hallinnan keinoista. Vastauksiksi valittiin 61 eri ammattiryhmiä edustavaa riskilääkkeiden asiantuntijaa.

- Työtä on ollut todella innostavaa tehdä asiantuntevassa sidosryhmäyhteistyössä. Laaja panelistijoukko on tarjonnut tärkeää asiantuntemusta ja näkemyksiä tietosisältöön vastaamalla kyselytutkimukseen, Similä kertoo.

Tutkimukseen sisällytettävät potentiaaliset suuren riskin lääkkeet valittiin kansainvälisten luokitusten ja kirjallisuuden avulla. Ensimmäisellä

kyselykierroksella lääkkeisiin otti kantaa 51 asiantuntijaa, joilla oli mahdollisuus ehdottaa arvioitavaksi myös uusia lääkkeitä.

Tulevilla kahdella Delfoi-kierroksella syvennyttään luokitukseen sisällytettävien lääkkeiden keskeisiin lääkeaineeseen tai lääkehoitoprosessiin liittyviin riskeihin sekä riskien hallinnan keinoihin.

Riskilääkeluokitus valmistuu alkuvuodesta 2023

Kansallinen riskilääkeluokitus laaditaan Fimean maaliskuussa 2022 käynnistämässä projektissa, joka toteutetaan yhdessä Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskuksen kanssa. Työtä ohjaa projektiryhmä, johon kuuluu 13 riskilääkkeisiin perehtynyttä lääketieteen, hoitotieteen ja farmasian asiantuntijaa.

Projektilla vastataan Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategiassa esiin tuotuun tarpeeseen kehittää lääkevalmisteiden ja lääkkeiden turvallista käyttöä ohjaavia tietokantoja.

Kansallinen riskilääkeluokitus julkaistaan valmistuttuaan alkuvuonna 2023 Fimean verkkosivuilla, ja se integroidaan myöhemmin osaksi Fimean Lääkehakua, kuten Lääke 75+ -tietokanta. Projektin aikana laaditaan myös suunnitelma tiedon integroimisesta päätöksenteon tukijärjestelmiin ja/tai potilas- ja asiakastietojärjestelmiin. ○

